

10/11/2023

The Swat Project, primers resultats

“The Swat Project” és un projecte de Mountain Wilderness International (MWI) que té per objectiu impulsar la creació d'un parc nacional a les valls del riu Swat (Hindu Kush paquistanès); el projecte es recolza en Mountain Wilderness Pakistan i els governs locals. Mountain Wilderness Catalunya es va integrar al projecte la tardor de 2018. El projecte està assessorat, en la vessant arqueològica, per investigadors de la UAB.

El Swat és un vall gran bellesa natural amb muntanyes que arriben als 6.000m. La regió va ser presa pels talibans a finals de 2007, que van imposar la xaria, fins que es va restablir el control del govern pakistanès a mitjans de 2009. Actualment, tot i els problemes derivats pels llargs anys de conflictes armats, ha esdevingut una zona segura i acollidora al visitant i al foraster.

El desenvolupament econòmic i turístic de la zona és inevitable i cal evitar que es desboqui per mantenir protegides les valls i muntanyes, per això s'està estudiant una figura de protecció administrativa: una antropització desenfrenada i irreversible faria danys irreversibles en aquests ambients alpins. Des de MWI s'aposta pel Parc nacional (el Swat podria convertir-se en el 15è parc nacional del Pakistan).

El 2017 MWInternational va assumir el repte d'activar aquesta proposta, des d'una perspectiva de “turisme sostenible” i de muntanya, compromès especialment amb el medi ambient. Però la defensa del medi ambient s'ha de compatibilitzar amb la millora de la qualitat de vida dels locals, sense caure en les pràctiques “extractives”, però assegurant que la dimensió turística suposi un increment qualitatiu de l'economia: experiències indubtablement fructíferes com les experimentades als Alps, a les Rocalloses, la

Patagonia...

La primera actuació, fa quatre anys, va consistir en treball de descoberta arqueològica^[1] i en la formació inicial de persones locals en el monitoratge i acompanyament de muntanya. La segona fase, 2019, amb participació directa d'activistes de MW-Catalunya, va tenir per objectiu la cartografia, obrir rutes de "trekking" i l'expedició al Thalo Zom (últim 6000 inexplorat). Aquestes rutes alpinístiques s'han incorporat en els circuits d'oferta de muntanya, sempre lligats als aspectes de sostenibilitat. La Covid va permetre tant sols una mini campanya el 2021.

El 2022 es va realitzar el primer Curs d'introducció a l'excursionisme i monitoratge de muntanya per a joves pakistaneses: "Girls in action: empowerment of women through meaningful training"^[2]: cal dimensionar aquesta formació en el marc d'una societat on, al carrer, la "burca" forma part de la vestimenta tradicional femenina. En aquesta mateixa campanya es van iniciar les exploracions de les grans cares nord del pics del Swat que assegurin activitat de primer nivell per a l'alpinisme de dificultat, tant en roca com en gel, suposant un actiu econòmic del turisme esportiu d'alt nivell.

Es va realitzar també l'exploració d'un trekking entre el Gilgit Baltistan, resseguint la vall del Hundrap per creuar el Dardarili pass (4.834 msnm) i entrar al Swat seguint la vall fins al riu Ushu. Aquest recorregut, seguit per primera vegada per una expedició pakistanesa-europea, té un gran interès per ser un recorregut dels antics pelegrins del budisme Gandharan. És important comentar que aquesta exploració es va realitzar des d'un equip mixte internacional de 5 dones alpinistes i 4 homes, sent la primera vegada que un grup d'uropeus i pakistanesos creuen el Dardarili.

Aquest 2023 s'ha continuat amb l'exploració: s'ha aconseguit pujar a tots els passos de les fonts del riu Ushu, alguns d'ells totalment desconeguts, s'han explorat els glaciers de la zona, obtenint dades sobre el retrocés glaciari, així com les parts altes de les valls que porten als passos de Palogah, Mankial, Palesar o Sirri Darra. La campanya ha comptat amb la participació d'una vintena d'activistes de les delegacions locals d'Itàlia, Alemanya, França, Espanya, i, evidentment, de Catalunya i del Pakistan.

El resultat principal és que està a punt de publicació el primer mapa excursionista de les valls del Swat, a escala 1:100.000 dirigit pel cartògraf Remo Nardini a partir de les dades aportades pels activistes de MW. La recollida d'informació, ara mateix, és suficient per a iniciar les tasques de redacció de la Guia de les muntanyes del Swat, que té prevista publicació en urdú i anglès. Com a resultat, també, la divulgació que s'està fent de la tasca arqueològica de l'ISMEO^[3]. D'altra banda, les tasques de formació en guiatge i acompanyants de muntanya estan generant importants sinèrgies entre visitants i locals, es preveu una nova edició formativa per a joves. Però molt més important la ja planificada nova edició del curs per a noies programat pel febrer del 2024.

La valoració és doncs molt positiva, les difícils condicions amb què s'ha treballat han forjat teixit de cooperació amb els locals, i especialment amb l'administració, que ens han expressat especialment el seu suport. Des de la coordinació amb MWPakistan presentarem propostes per la continuïtat del projecte, ja pel 2024.

A destacar la importància del lideratge del projecte del Dr. Carlo Alberto Pinelli, arqueòleg i cineasta, professor de la UNISOB^[4], reconegut alpinista^[5] i membre fundador de Mountain Wilderness^[6].

Ermengol Gassiot Ballbé

Departament de Prehistòria
Universitat Autònoma de Barcelona
Assessor arqueològic del Swat Project

Koki Gassiot

Servei d'Informàtica Distribuïda de Lletres i de Psicologia
Universitat Autònoma de Barcelona
Coordinador del Swat Project a Catalunya, Mountain Wilderness Catalunya

Referències

[1] El Swat va ser un dels principals centres del pensament budista i la llar dels últims budistes Gandharan que van perdurar fins al segle XI. El "Swat Museum" n'és un referent importantíssim, va ser reconstruït després de la destrucció de les guerres Taliban i obert de nou al públic al 2014. És un espai d'interpretació excepcional de la relació entre l'escultura Gandaharan i la greco-romana.

[2] Aquest curs ha comptat amb el suport de l'Institut català de les dones de la Generalitat de Catalunya, que en destaca rellevant la participació catalana en un projecte que promou la formació i l'empoderament de les noies i les dones en un sector altament masculinitzat, i la preservació de la integritat, el patrimoni natural i les persones d'aquesta regió del Pakistan.

[3] Associazione Internazionale di Studi sul Mediterraneo e l'Oriente,

[4] Università degli Studi Suor Orsola Benincasa (Nàpols)

[5] Carlo Alberto "Betto" Pinelli va ser membre de la cordada de 4 persones que el 24 d'agost de 1959 va arribar, per primera vegada, al cim del Sarghrar (7.340msnm), el quart cim més alt de l'Hindú Kush.

[6] El mes de novembre de l'any 1987, el Club Alpí Acadèmic Italià i la Fundació Sella van presentar a Biella (Itàlia) la proposta Mountain Wilderness (Alpinistes de tot el món en defensa de l'alta muntanya) per determinar l'estat de degradació de l'entorn muntanyenc i de les amenaces existents. En els debats van participar alpinistes de totes les nacions i com a resultat dels treballs fou redactat un document final, la Tesi de Biella, amb què s'establí el naixement de l'associació, els seus objectius i finalitats.

[View low-bandwidth version](#)